

Odrzucenie spadku po upływie 6 miesięcy

(stan prawny na dzień 1 czerwca 2016 r.)

W poprzednim wpisie przedstawione zostały sposoby postępowania ze spadkiem. Ten wpis zostanie poświęcony temu co zrobić, gdy w ciągu 6 miesięcy od dnia kiedy dowiedzieliśmy się o naszym tytule do dziedziczenia nie zrobiliśmy nic, a później okazało się, że odziedziczyliśmy same długi.

Możliwość uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku uregulowana została w art. 1019 Kodeksu cywilnego. Zgodnie z art. 1019 § 2 Kodeksu cywilnego **spadkobierca, który pod wpływem błędu lub groźby nie złożył w terminie oświadczenia woli o przyjęciu lub odrzuceniu spadku, może uchylić się od skutków prawnych niezachowania terminu.**

Złożenie po terminie oświadczenia woli jest dopuszczalne, jeżeli okoliczności danej sprawy usprawiedliwiają uznanie, że spadkobierca nie złożył we właściwym czasie żadnego oświadczenia pod wpływem błędu (błąd ten musi być istotny) lub groźby. Z uwagi na to, że niezłożenie oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku pod wpływem błędu jest sytuacją, która częściej występuje w praktyce, to właśnie błędowi będzie poświęcona dalsza część tego wpisu.

Uznaje się, że błąd dotyczący treści oświadczenia woli o przyjęciu lub odrzuceniu spadku to w szczególności błąd co do osoby spadkodawcy, tytułu powołania lub przedmiotu spadku np. błędne wyobrażenie lub brak wiedzy o rzeczywistym stanie majątkowym spadkodawcy. W tej ostatniej sytuacji tj. o błędzie co do przedmiotu spadku można mówić jednak tylko wówczas, gdy spadkobierca dochował należytej staranności w celu ustalenia masy spadkowej. Sytuacja w której spadkobierca nie podjął żadnych działań mających na celu ustalenie czy spadkodawca nie posiada zadłużenia nie stanowi podstawy do uchylenia się od skutków prawnych niezłożenia w terminie oświadczenia o odrzuceniu spadku. Do wykazania błędu spadkobiercy niezbędne jest wykazanie, że spadkodawca nie miał wiedzy o długach spadkowych mimo powziętych przez niego odpowiednich działań.

Ile jest czasu na złożenie oświadczenia o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu lub groźby?

Spadkobierca może uchylić się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku złożonego pod wpływem błędu lub groźby w ciągu roku od wykrycia błędu lub ustania stanu obawy w przypadku groźby. W/w oświadczenie może być złożone w każdym czasie tj. nawet po zrobieniu działu spadku, byleby zachowany został wspomniany roczny termin, o którym mowa w art. 88 § 2 Kodeksu cywilnego.

Gdzie złożyć oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli złożonego pod wpływem błędu?

Oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli spadkobierca składa zawsze przed sądem. Jednocześnie oświadcza on czy spadek przyjmuje czy odrzuca. Uchylenie się od skutków prawnych oświadczenia woli o przyjęciu lub odrzuceniu spadku wymaga zatwierdzenia przez sąd. Dopiero z chwilą zatwierdzenia oświadczenia przez sąd staje się ono skuteczne.

Zatwierdzenie przez sąd uchylecia się od skutków prawnych oświadczenia o przyjęciu lub odrzuceniu spadku ma wpływ na ustalenie kręgu spadkobierców zmarłego i stanowi podstawę do zmiany prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku.

Podstawa prawna: ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 380 z późn. zm.).

Niniejszy wpis ma charakter wyłącznie informacyjny i nie stanowi porady prawnej, konsultacji prawnej lub opinii prawnej, ani nie może być traktowany jako świadczenie pomocy prawnej w jakiegokolwiek formie. W szczególności autor nie doradza zachowań zgodnych, bądź niezgodnych z treścią wpisu, informując, że podjęcie lub zaniechanie działań w indywidualnej sprawie uzależnione jest od oceny stanu faktycznego oraz prawnego dotyczącego konkretnej sprawy.